

Beleidskaders en doelen per thema

Water en bodem

Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is opgesteld om de waterkwaliteit en -kwantiteit te beschermen en verbeteren met het oog op natuur, milieu, gezondheid en duurzaam gebruik. Uitvoering van de KRW-maatregelen is het vertrekpunt. Voor Brabant zijn de waterlichamen en doelen vastgelegd in het Regionaal Water en Bodemprogramma 2022-2027. De KRW-opgave is fors en de doelen voor 2027 zijn niet zonder meer binnen bereik:

- Concentraties nutriënten (P & N) in grond- en oppervlakte-waterlichamen voldoen aan wettelijke normen.
- De concentraties van gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewater voldoen aan de wettelijke normen.
- Grondwaterlichamen voldoen aan de norm voor een goede kwantitatieve en kwalitatieve toestand per grondwaterlichaam, conform Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).
- Voor oppervlaktewaterlichamen moeten, waar mogelijk, maatregelen worden genomen om een meer natuurlijke toestand te bereiken. Dit omvat de maatregelen uit de stroomgebiedbeheerplannen aangevuld met grootschalig herstel van het beekdal.

Regionaal Water en Bodemprogramma 2022-2027 (RWP)

Dit programma richt zich op een klimaatbestendig en veerkrachtig water- en bodemsysteem en kent vijf beleidsopgaven, die allen aansluiten op de doelen van het BPLG. Parallel aan de totstandkoming van het BPLG is een addendum op het RWP in voorbereiding. Daarin wordt ingespeeld op de ontwikkelingen sinds de vaststelling van het RWP in 2021, zoals de Droogteagenda, de nieuwe klimaatscenario's van het KNMI, de Kamerbrief 'Water en Bodem sturend' en nieuwe inzichten rondom de KRW- en waterveiligheidsopgaves.

Natuur en biodiversiteit

Vogel- en Habitatrichtlijn (2030)

- Er moeten maatregelen worden genomen om voor ten minste 30% van de in 2019 in een ongunstige Staat van Instandhouding (Svl) verkerende VHR-soorten en habitattypen een landelijk gunstige Svl te bereiken, of om een sterke positieve trend te realiseren.
- Uiterlijk in 2030 moeten de landelijke negatieve trends van alle VHR-soorten en -habittypen zoveel mogelijk worden gestopt.
- Er moeten maatregelen worden genomen om 30% van het te benodigde areaal voor een gunstige Staat van Instandhouding te realiseren. • Het Rijk vraagt de provincie Noord-Brabant om een bijdrage van 2.400 ha binnen het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) en 41.000 ha buiten het NNN.

Natura 2000

- 2025: 40% areaal van de stikstofgevoelige habitats moeten in 2025 in de Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde zijn.
- 2027: hydrologische condities die gelden voor alle Natura 2000-gebieden voldoen aan de ecologische vereisten.
- 2030: 50% areaal van stikstofgevoelige habitats zijn in 2030 in de Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde
- 2035: 74% areaal van stikstofgevoelige habitats zijn in 2035 in de Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde.

NNN en Bossenstrategie

- 2027: tussen 2011 en 2027 moet 80.000 hectare nieuwe natuur worden gerealiseerd conform het NNN met een overlap van 15.000 hectare nieuw bos volgens de Bossenstrategie door 15.000 ha nieuw bos conform NNN.
- Het Rijk vraagt aan provincie Noord-Brabant een resterende opgave van 8.742 hectare
- 2030: Realisatie van 37.400 hectare nieuw bos tussen 2021 en 2030.

- Het Rijk vraagt aan provincie Noord-Brabant een bijdrage van 8.000 hectare binnen NNN, 4.111 hectare buiten NNN en 811 hectare compensatie.
- Er moeten 14.000 extra hectare bos met een natuurfunctie worden gerealiseerd, deels als onderdeel van de 37.400 hectare nieuw bos.
- Het bestaande bos waar nodig te revitaliseren.

Groenblauwe dooradering (GBDA)

- 2030: 50% van de opgave voor het landelijk gebied per provincie, exclusief het NNN. Dit betreft 50% van het verschil tussen het huidige percentage GBDA en de doelstelling van 10% GBDA in 2050. • 2050: 10% GBDA in het landelijk gebied per provincie, exclusief het NNN.

Beleidskader Natuur

Dit beleidskader geeft uitwerking aan de natuurambities uit de Omgevingsvisie, met als uitgangspunt dat de natuurgebieden in Brabant zijn ingericht en de afname van biodiversiteit is omgebogen naar een positieve trend.

Landbouw en agrarisch ondernemerschap

Beleidskader Landbouw en Voedsel

Dit beleidskader onderscheidt vier sporen: 'Meest Duurzaam', 'Economisch toonaangevend', 'Natuur- en Landschapsinclusief' en 'Gemeenschapsinclusief'. De volgende doelen zijn geformuleerd:

1. Brabant heeft een toekomstbestendige landbouw- en voedselsector die bijdraagt aan een balans tussen maatschappij, economie en ecologie en met:
 - slimme, circulaire en sterke agrarische bedrijven;
 - een innovatief en hoogwaardig ecosysteem van bedrijven en partners; duurzame, hoogproductieve kringlooplandbouw en extensieve, gemeenschaps-, natuur- en landschapsinclusieve landbouw. Waarbij beide

- systemen passend zijn binnen het bodem- en watersysteem;
- Ruimte voor eigen keuzes en ondernemerschap.

2. De meest duurzame landbouw- en voedselproductie in Europa, met:

- gesloten mineralenkringlopen;
- een emissieloze landbouw;
- landbouw die bijdraagt aan de Brabantse doelen van Bodem- en Waterkwaliteit (KRW), biodiversiteit en natuur (Natura 2000);
- een gezonde leefomgeving/ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied.

3. Natuur- en landschapsinclusieve landbouw:

- 500 natuurinclusieve boeren;
- 15 procent van het landbouwareaal is biologisch;
- ontwikkeling van nieuwe, meervoudige verdienmodellen.

Vanuit het NPLG/BPLG worden voor Brabant de volgende doelen gesteld:

- opgave voor veehouderij en akkerbouw in Noord-Brabant: emissiereductie van 0,8 Mton CO₂ eq. in 2030. (Zodra op Rijksniveau het generieke beleid bekend is, neemt provincie Noord-Brabant de gebiedsgerichte en integrale uitwerking van deze opgave over).
- Koolstofvastlegging in minerale landbouwbodems: 0,086 Mton CO₂-equivalent per jaar vanaf 2030. Dit geldt, indien mogelijk, ook voor koolstofvastlegging in 'bomen, bos en natuur' en '(landbouw-) bodems', zonder specifieke nadere uitwerking voor Noord-Brabant.

Landschap en cultuurhistorie

Cultuurhistorische Waardenkaart

Op deze kaart zijn de waardenvolle relictten in Noord-Brabant vastgelegd waar rekening mee gehouden dient te worden.

Visie Buitengebied gemeente Oisterwijk

Hierin worden diverse landschapstypen beschreven. Bij nieuwe ontwikkelingen geldt het behoud of versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten als voorwaarde.

Landschapsvisie Oirschot

Spreekt zich uit voor het behoud en herstel van haar cultuurhistorische landschappen en relictten.

Recreatie en toerisme

Recreatie wordt niet apart genoemd in het BPLG. Dit is volgens sommige gebiedspartners een gemiste kans. Wel komt het woord recreatie terug als meekoppelkans bij het ondernemersperspectief etc.

Gemeente Oisterwijk Visie Buitengebied

- Versterken van de onderlinge samenhang tussen de kernen en het buitengebied.
- Verbeteren van de spreiding van bezoekers, zowel in de ruimte als in de tijd.
- Initiatieven en projecten moeten maatschappelijke waarde toevoegen.
- Bij nieuwe functies: de juiste vrijetijdsvoorziening op de juiste locaties, met een versterking van de omgevingskwaliteit.

Zones:

Hogere dynamiek (zone Moergestel):

- intensief: de nieuwvestiging van verblijfsrecreatie is toegestaan, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan;
- extensief: focus ligt op dagrecreatie en minder op verblijfsrecreatie.

Lagere dynamiek: de Oisterwijkse bossen en vennen:

- nieuwvestiging is in principe niet toegestaan;
- focus ligt op bestaande exploitaties.

Gemiddelde dynamiek: (het overige buitengebied):

- kleinschaligere toeristische recreatieve ontwikkelingen;
- focus ligt op bestaande exploitaties;
- uitsluitend nieuwvestiging voor kleinschalige bedrijven.

Gemeente Oirschot Landschapskwaliteitsplan

- Inzetten op hoogwaardige verblijfsrecreatie.
- Behoud en versterking van kwaliteit van het bestaande aanbod (o.a door innovatie).
- Zorgdragen dat ook nieuw aanbod vitaal is in toekomst.
- Inzetten op sterke waarden: landschap, natuur, cultuurhistorie, gastvrijheid en beleving (Oirschot).
- Inzet op goede routenetwerken (wandelen, fiets, paard, mountainbike).

Gemeente Boxtel Visie bezoekerseconomie

- Relevante uitdagingen, op basis van de gesprekken, trends en ontwikkelingen en analyses:
- ontbreken van een eenduidig (toeristisch) profiel van Boxtel;
- (zeer) beperkt verblijfs- en dagrecreatief aanbod;
- Boxtel heeft prachtige natuur, erfgoed en cultuurhistorie, maar is nauwelijks beleefbaar;
- de verbinding tussen het buitengebied en Boxtel centrum moet sterker worden;
- een gastvrije bezoekerseconomie is afhankelijk van voldoende (en gastvrij) personeel en samenwerking met/tussen ondernemers en met/tussen organisaties.

Stikstof

Aanvullend op de reductieopgave stikstof, naar aanleiding van de natuurdoelanalyses, is ook ontwikkelruimte stikstof nodig voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen in Brabant (Brabant Openhouden). Met het realiseren van de door het Rijk gevraagde reductieopgave van bijna 7 kiloton zijn we in Brabant nog niet klaar.

Op basis van de Natuurdoelanalyses (NDA's) van 15 stikstofgevoelige Brabantse Natura 2000-gebieden, blijkt dat er aanvullende maatregelen nodig zijn. Dit geldt ook op het gebied van stikstof. Dit om de instandhoudingsdoelen dichterbij te brengen. In de NDA's is ook opgenomen dat er stikstofreducerende maatregelen moeten worden genomen. Deze zijn in tegenstelling tot de natuurherstelmaatregelen niet verder gespecificeerd en zullen in eerste instantie via generiek beleid worden gerealiseerd. Op basis van het eerste generieke maatregelenpakket ('stap 1-pakket'), wordt bepaald wat er (gebiedsgericht) aanvullend nodig is op het gebied van stikstofreductie.

Reductieopgave voor ammoniak van circa 6.957 ton NH₃ in 2030 voor landbouw in Noord-Brabant (42 procent van 16.763 ton NH₃), waarmee wordt voldaan aan de verzochte Brabantse bijdrage aan de landelijke omgevingswaarde van 74 procent areaal stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden onder de KDW in 2035;

Leefbaarheid en gezondheid

Beleidskader Leefomgeving: Een uitwerking van de vijf stelregels, die de provincie hanteert bij opgaven in de leefomgeving en samenleving.

Beleidskader Milieu: Een uitwerking van de Omgevingsvisie voor een gezonde en veilige leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Daarvoor zijn o.a.

provinciale doelstellingen geformuleerd voor tien milieuthema's, waaronder luchtkwaliteit, geluid, lichthinder en geurhinder. Onder meer voor fijnstof en stikstof zijn provinciale streefwaarden vastgesteld.

Beleidskader Gezondheid: beschrijft hoe de provincie bijdraagt aan de gezondheid van Brabanders en welke rol en accenten ze daarbij kiest. Dit beleidskader is een horizontaal beleidskader omdat het thema gezondheid dwars door alle provinciale opgaven heen loopt.

Verstedelijkingsopgave (NOVEX Stedelijk Brabant)

Klimaat en circulariteit

Klimaatadaptatie

De Europese strategie voor aanpassing aan klimaatverandering richt zich op het slimmer, sneller en systematischer aanpassen van de lidstaten aan de onvermijdelijke gevolgen daarvan met als doel dat de samenleving in 2050 klimaatveerkrachtig is.

Nationaal Deltaplan

Het nationale Deltaprogramma richt zich op een klimaatbestendig watersysteem op drie thema's, namelijk: waterveiligheid, zoetwater en ruimtelijke adaptatie. In het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie werken de gezamenlijke overheden aan een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van Nederland.

Deltaplan Hoge zandgronden

Voor de zandgronden van Limburg en Brabant is met het oog op zoetwaterbeschikbaarheid het Deltaplan Hoge Zandgronden opgesteld en in uitvoering.

Hoogwaterbeschermingsplan

Aan het borgen van waterveiligheid wordt onder meer via het Hoogwaterbeschermingsprogramma samengewerkt.

Regionale energie- en klimaatstrategieën (RES/REKS).

Klimaatmitigatie

De Europese Klimaatwet is een Europese verordening die bindende reductiedoelstellingen voor broeikasgasemissies binnen de Europese Unie vaststelt en een kader biedt voor de maatregelen die nodig zijn om deze doelstellingen te behalen. De Klimaatwet legt op nationaal niveau klimaatneutraliteit in 2050 als lange termijn doelstelling vast. De tussentijdse doelstelling is om de netto-uitstoot van broeikasgassen (onder andere CO₂ en methaan) tegen 2030 met ten minste 55 procent te verminderen ten opzichte van 1990. Het streven is zelfs 60% vermindering. In 2050 wil Nederland klimaatneutraal zijn. Dit betekent dat de uitstoot van broeikasgassen in 2050 niet hoger mag zijn dan het vastgelegde niveau, wat resulteert in een netto-uitstoot van nul. In het kader van het Klimaatplan, gebaseerd op het Nederlandse Klimaatakkoord, werken overheden en sectoren samen aan het terugdringen van de broeikasgasemissies.

Landgebruik (2030)

- Landelijke koolstofvastlegging in minerale landouwbodems van 0,5 Mton CO₂ eq. extra ten opzichte van basispad KEV 2021.
- Landelijke koolstofvastlegging in bomen/bos/ natuur van 0,4 – 0,8 Mton CO₂. eq. extra ten opzichte van emissies basispad KEV 2021

Landbouw (2030)

- Landelijke emissie reductie-opgave broeikasgassen voor de veehouderij en mestaanwending in de akkerbouw van 5 Mton CO₂ eq.
- Landelijke methaan emissiereductie-opgave voor de veehouderij en mestaanwending akkerbouw van 3,82 Mton CO₂ eq. conform Global Methane Pledge (onderdeel van broeikasgas-reductie 5 Mton)